

Bron 6

Nieuwsbrief voor IVN Born - Land van Swentibold

nummer : 157

zomer: 2024

ivn natuur
educatie

De IVN missie: het IVN laat je leren van de natuur en verrijkt daarmee je leven. Het laat je nadenken over je gedrag en motiveert je tot milieubewust handelen.

Inhoud:

Pagina

2	Rabo Clubsupport, bestedingsdoel
3	Aanvraag gemeentelijke onderscheiding
4	Uit een ondersteuningsverklaring
6	Onvergetelijke ervaringen. Dank je wel
10	45-jarig jubileum Werkgroep “Kingbeek”
13	Wat de Maas rond Spaubeek achterliet
14	Een stekelvarkentje dat geen stekelvarkentje is
16	Beste Maas cleanuppers
17	“Basiscursus herkennen van vogels”
18	Samenvatting Concept notulen Algemene Ledenvergadering 20 mrt 2024 in het Podiumkerkje van Grevenbicht
20	Fietstocht: Thema: oorlog en 80 jaar bevrijding Sittard-Geleen-Born
21	Activiteitenprogramma
22	Colofon, lidmaatschappen en contributie

Kijk voor al onze activiteiten op onze IVN- website of Facebook, zie pagina 22

Rabo Clubsupport, bestedingsdoel

IVN Born – Land van Swentibold zal gelden uit de actie Rabo Clubsupport besteden aan het organiseren van excursies, lezingen en jeugdactiviteiten. We willen ook onze heemtuin ‘d’n Haof’ onderhouden en de bomenknotgroep blijven voorzien van deugdelijk en veilig gereedschap. Tevens gaat in 2025 de nieuwe natuurgidsenopleiding van start.

Vorig jaar

Het afgelopen jaar hebben wij weer lezingen en excursies georganiseerd. Tevens zijn de leuningen van de brug naar de Gaard grondig gerestaureerd en goed in de verf gezet. In d’n Haof is een tuinhuisje geplaatst, dat wij van iemand hebben kunnen overnemen. Het tuinhuisje is degelijk aangepakt, voorzien van nieuwe onderdelen en een lik verf.

Wie zijn wij?

Wij zijn een groep enthousiaste mensen die willen genieten van de natuur. We willen dit graag doen samen met iedereen die in de natuur geïnteresseerd is. Als je mee gaat wandelen, een lezing volgt of op een wekelijkse vaste ochtend de natuur intrekt met onze struigroep, merk je hoe je je kunt verwonderen over de natuur in onze eigen omgeving.

Wij houden bij overheid en gemeente een vinger aan de pols bij zaken die met natuur en milieu te maken hebben.

!! De RABO Clubsupport actie loopt dit jaar van 2 tot en met 24 september.

College van Burgemeester en Wethouders van Sittard-Geleen
Postbus 18
6130 AA Sittard

Sittard, 16 september 2023

Geacht College,

Gedurende vele jaren zijn de heer en mevrouw Duwel zeer actief en betrokken bij IVN Born-Land van Swentibold.

Ook in hun woonplaats Grevenbicht wordt bij sociale gebeurtenissen, nooit tevergeefs, een beroep op hen gedaan.

Een uitvoerige beschrijving van hun werkzaamheden en activiteiten staat in het voordrachtformulier, tevens zijn de ondersteuningsverklaringen toegevoegd.

Als waardering voor hun grote inzet heeft het bestuur van IVN Born-Land van Swentibold ons gevraagd om de heer Arno Duwel en mevrouw Marry Duwel-Netten voor te dragen bij het College van Burgemeester en Wethouders voor een gemeentelijke onderscheiding. De heer Duwel heeft in de algemene ledenvergadering van 2023 aangegeven te willen stoppen als voorzitter in 2024, het jaar waarin hij zijn 80e verjaardag hoopt te vieren.

Wij hopen dat ons verzoek door uw College positief wordt beantwoord.

Namens het bestuur van IVN Born-Land van Swentibold,
de heren:

Cas van Heugten.

Meinse van der Velde

Jan Biemans

Uit een ondersteuningsverklaring

Marry en Arno, bijzondere mensen, uniek echtpaar, idealisten in hart en nieren. Zij vormen samen beslist de kern van IVN Born-Land van Swentibold.

Arno is IVN! Hij denkt in de vorm van de doelstellingen van het IVN, leeft met en voor het IVN en vertegenwoordigt het IVN op fantastische wijze. Zijn jarenlange lidmaatschap bezorgde hem diverse functies binnen deze organisatie op landelijk, district en lokaal niveau. Contacten met provincie, gemeenten, Natuurmonumenten, Bosbeheer, waterschap en industriereuzen waren er vele, steeds om het belang van natuur en milieu te behartigen. Altijd op de hoogte van elders gemaakte plannen op groengebied, bewaakte hij natuur en milieu. Een groot voorstander van stevig overleg, wars van protestacties, altijd correct!

Binnen het IVN Born-Land van Swentibold bekleedt hij, na vele jaren secretarisschap, nu de functie van voorzitter.

Aanspreekpunt voor ieder, wijze natuurgids, lid van de knotgroep, stevig

medewerker van werkgroep d'n Haof bij het onderhoud van beide onderkomens "de Gaard en Bron 6", prominent organisator bij alle verenigingsactiviteiten. Daarnaast ook persoonlijk geïnteresseerd in het wel en wee van ieder lid. Naast zijn jarenlange, vele werk voor het IVN is hij op maatschappelijk gebied zeer betrokken bij

ontwikkelingen. Gangmaker voor het onderhoud van gemeentelijk groen door particulieren. Organisator van tentoonstellingen en culturele activiteiten in het Podiumkerkje. Kartrekker (letterlijk) bij het opschonen van het gebied langs de Maas. Oliebollenbakker om verenigingen financieel te ondersteunen. Trouw vertegenwoordiger bij vreugde maar ook bij verdriet.

Bereid zich in te zetten voor ieder die een beroep op hem doet. Bij al deze activiteiten staat echtgenote Marry hem bij en stimuleert hem voortdurend.

Daarnaast heeft Marry nog een aantal specifieke taken. Zij maakt deel uit van het team dat regionaal natuurgidsen opleidt. Wekelijks de grote animator van een groep struiners die er enthousiast op uit trekt. Groot kenner van de meeste natuurgebieden in onze omgeving waar zij

regelmatig acties op poten zet voor volwassenen en/of kinderen. Gastvrouw in de Gaard die met een “vrouwenoo” de zaakjes controleert. Zij brengt de liefde voor al wat groeit en bloeit over op iedereen die zij ontmoet.

Kortom een zeer uniek stel dat in een fase van het leven komt dat ze het rustiger aan willen/moeten doen; daar hebben wij alle begrip voor. Wij willen dat respecteren en wensen hen nog een aantal jaren toe in de vorm van een gemakkelijker lidmaatschap en vooral een redelijke gezondheid. Bij hun stap terug verdienen zij zeker alle waardering

Onvergetelijke ervaringen. Dank je wel allemaal!

Onze Algemene Ledenvergadering van 20 maart j.l. werd opvallend druk bezocht. Zou dat door de beloofde heerlijke speltvlaai met 'Sjweikeser Rèngelaote' komen? Maar al snel realiseerde ik mij de werkelijke reden van de drukte: mijn terugtreden als voorzitter. Er was buiten mijn blikveld van alles voorbereid. Helaas was er door de ongelukkige val en ziekenhuisopname van eega Marry en de ernstige gezondheidsproblemen van ons bestuurslid Jean Engels een enorme kink in de kabel gekomen. Secretaris Hennie blikte na het officiële deel van de vergadering desondanks ruim 40 jaar in mijn IVN geschiedenis terug en een prachtig boekje gaf uiting aan de dank van iedereen voor het werk dat ik (wij) voor de vereniging heb(ben) gedaan. Tijdens mijn toespraak besepte ik dat ik een lastige en emotionele stap moest

zetten. Ik ga stoppen als bestuurder van deze prachtige club mensen. Gelukkig hebben we in de persoon van Wim Wackers versterking van het bestuur gekregen. Tijdens de pauze was er de beloofde heerlijke vlaai. Daarna presenteerden Cas en Meinse een mooie

fotopresentatie over de Werkgroep Onderhoud Knotbomen waarbij er opvallend vaak nostalgische foto's van de familie Duwel in actie werden vertoond. Marry kreeg in het ziekenhuis diezelfde avond nog foto's gestuurd van deze mooie heel bijzondere ledenvergadering. De opmerking van secretaris Hennie dat er op een later geschikt moment nog aandacht aan het afscheid zou worden gegeven, drong pas véél later (op 29 april) tot mij door.

Arno

Maandag 29 april, Marry was weer redelijk mobiel en Jean Engels als door een wonder weer in ons IVN-midden. Wij werden thuis opgehaald en naar het Podiumkerkje gebracht, waar het ontvangstcomité klaar stond en de IVN vlaggen vrolijk wapperden. Eenmaal binnen waren we werkelijk stomverbaasd, een stampvol kerkje met onze eigen en buur-IVN'ers, naaste

familie, vrienden, buren, gemeentelijke vertegenwoordigers. De kerk was feestelijk met bloemen versierd. We wisten echt niet waar we moesten kijken, wat een ongelooflijke, perfect geheim gehouden verrassing. Met twee ceremoniemeesters Hennie en Cas, het kon niet op! We werden door secretaris Hennie in een mooie toespraak geprezen voor onze langjarige inzet. Jean Engels en Arno Huis in het Veld lazen voor ieder van ons een toepasselijk gedicht voor. Daarna werd aan Marry het Erelidmaatschap en Arno het Erelidmaatschap en het Erevoorzitterschap toegekend, echt voor ons een ongelooflijk eervolle waardering. Voor ieder een prachtige persoonlijke oorkonde en een fotocollage met de drie IVN gebouwen, 't Goudhaantje, Bron 6 en de Gaard met ons beiden bij het routebord dat bij Bron 6 staat. De avond kon niet mooier worden vonden wij. De 'witste nog' presentatie van Meinse en Cas voornamelijk met foto's van ons beiden 'oet vreuger IVN jaore' werd plots afgebroken?

Toen we ons omkeerden stond burgemeester Hans Verheijen met ambtsketting, omringd door fotografen voor onze helemaal verbijsterde neuzen.

De burgemeester hield een heel persoonlijke toespraak en vereerde mij met de 'speld van verdiensten van de gemeente Sittard-Geleen-Born' en een prachtige oorkonde. Daarna viel Marry dezelfde, door haar absoluut niet verwachte, eer ten deel. De fotografen en een TV-cameraman verdrongen zich om ons drieën voor het mooiste plaatje. We voelden ons echt celebrities, maar ook wel ongemakkelijk met zoveel aandacht! Arno memoreerde in zijn dankwoordje onder andere dat hij bij het IVN Born

terecht kwam door de mogelijkheid om samen met zijn kinderen bij de Knotgroep flinke stapels wilgentakken in de fik te kunnen steken! Marry zei in haar toespraakje dat zij door de altijd fijne

samenwerking met de IVN'ers nog steeds met heel veel plezier actief is voor de vereniging.

Daarna stonden in een mum van tijd alle stoelen aan de kant en begon een voor ons geweldig leuke receptie met heel veel felicitaties en cadeaus. Vanuit de Knotgroep werd ons door Cas ook nog een fraaie 'actie-fotocollage' beloofd! Ondertussen werd er door ons versterkte IVN cateringteam voortreffelijk gezorgd voor de drankjes, zelf gemaakte lekkere wijn van Hennie en heerlijke hapjes. Voor ons was het heel bijzonder en ook emotioneel om zoveel lof en eer te ontvangen. We zijn, omringd met bloemen, cadeaus en felicitatiekaarten, wel een paar dagen van de 'wap' geweest voordat alles een beetje bezonken was.

Aan iedereen die aan deze huldiging heeft bijgedragen of aanwezig was en bovendien ook nog zijn lippen stijf op elkaar heeft weten te houden, ongelofelijk veel dank!

Het zijn en blijven voor ons beiden onvergetelijke ervaringen.

Marry en Arno

*foto's: Mathy Royen
Rob Haagmans
Jan Biemans*

45-jarig jubileum Werkgroep “Kingbeek”

Op 6 juni 1979 werd er binnen IVN Born-Land van Swentibold de werkgroep “Kingbeek” opgericht.

De werkgroep werd geformeerd naar aanleiding van de totale verloederding van de Kingbeek en haar omgeving. Als oorzaak daarvan kunnen we o.a. noemen: het storten van mest, puin en huisvuil, verbranden en nodeloos kappen van bomen, rechtekken van de beek of normaliseren van de oevers, ondeskundig opschonen van de beek en vernieling van de beekoevers door ratten.

Anno 2024 staat de uit vijf leden tellende werkgroep, sinds de oprichting in 1979, nog immer onder de inspirerende, bezielende en energieke maar ook kritische leiding van Miel Jaspers. De overige leden zijn Bertie Jaspers, Jan Steeghs, Jan Hennen en Léon Gemeni.

Streefbeeld: water Kingbeek via de Kink naar de nieuwe monding in de Maas

De doelstellingen die in 1979 werden geformuleerd zijn ook nu nog onverkort van kracht. Kernpunten zijn onder meer: in stand houden van de waterloop van bronnen tot in de Maas, het terugbrengen van de beek en omgeving in de meest oorspronkelijke staat, voorkomen van normalisatie van beekoevers en taluds, behoud en noodzakelijke heraanplant van typisch bij de beek en

omgeving behorende begroeiing, mede gezien de landschappelijke waarde ervan en deskundig onderhoud, herstel en beheer van de beek, beekoevers en beek begeleidend begroeiing in de toekomst.

Om deze doelen te bereiken worden de bevindingen van nauwkeurig en herhaaldelijk uitgevoerde veldbezoeken/inspectiewandelingen zowel schriftelijk als mondeling aangekaart bij de verantwoordelijke overheden en organisaties. Regelmatig vindt er overleg plaats met Waterschap Limburg, gemeente, Consortium Grensmaas, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en via de klankbordgroep met de kasteelheer van kasteel Obbicht.

Hierbij wordt menige kritische noot gekraakt.

Ook de omgeving werd en wordt door de werkgroep geïnformeerd, niet in de laatste plaats om eenieder bewust te maken van de waarde van het prachtige Kingbeekdal en omgeving.

De niet aflatende inzet vanuit de werkgroep heeft sedert haar ontstaan geleid tot een aantal belangrijke successen.

Zo leidde in 1983 bezwaar tegen de kap van 150 populieren langs de Kingbeek tot een heraanplantplan in het Suikerwaardje en op de oevers van de Kingbeek.

In de loop der jaren zijn er tientallen knotbomen aangeplant tussen het Suikerwaardje en de Kink en stroomopwaarts tussen de Kuppelkovenderstraat en de Europalaan in Obbicht.

Op initiatief van de werkgroep werd in 1992 door waterschap “Roer en Overmaas” een “herstelplan Kingbeek” opgesteld en in 1996 uitgevoerd.

Dankzij een bezwaarprocedure kon in 1996 voorkomen worden dat nabij het kasteelpark de cultuurhistorische vijvertak (feitelijk Kingbeek en voedingstak

van de kasteelvijvers) werd afgesloten en vervangen door aansluiting op de molentak.

Na een voorstel van de werkgroep werd, samen met de gemeente, de kasteelheer en het waterschap, een wandelroute “Kasteelroute Kingbeek” ontwikkeld.

Met hulp van een royale donatie RABO bank werden

in 2006 een drietal informatieborden geplaatst o.a. aan de Hogenbergweg, bij de Jodenberg en bij de Kink(foto)

Dit voorjaar is, dankzij een uitspraak van de Raad van State, benedenstrooms de realisatie van het nieuwe tracé van Kink tot monding in de Maas bij Illikhoven van start gegaan.

Het bronnengebied werd in 2017 tot rood gebied verklaard voor de bever. In 2021 kreeg de vijfvertoevoertak, na een lange pennenstrijd, de status van primaire watergang.

Niet onvermeld mogen blijven de talrijke educatieve wandelingen langs Kingbeek en Grensmaas, de historische wandelingen, de natuurkijkdagen in het kasteelpark, de lezingen en tal van opruimacties. De werkgroep stond in 1999 aan de wieg van de aanleg van het Millenniumplantsoen in Grevenbicht en werd, na vele besprekingen, het hondenoefenterrein aan de Oude Steeg in Obbicht verplaatst naar een perceel nabij de oude sluis in Born, in nauwe samenwerking met de kasteelheer dhr. Szymkowiak kwam er een passende aanplant op de helling ter plekke van het voormalige hondenoefenterrein. Echter, de waarheid gebiedt ons ook melding te maken van een aantal ernstige bedreigingen van het voortbestaan van de Kingbeek zoals gebrekkig en verkeerd onderhoud van de beek of geen onderhoud (Suikerwaardje en Kink), de gevolgen van verbreding en verdieping van het Julianakanaal en de snode plannen op Graetheide, waaronder ontgrinden door de firma L'Ortije. Verder bestaan er grote zorgen door de komst van de bever. Sinds de introductie van de bever brengt deze voor de werkgroep grote kopzorgen met zich mee vanwege het omleggen van talloze belangrijke en majestueuze bomen naast of nabij de beek, de grote verstoringen van de waterloop door de steeds weer her en der opduikende beverdammen en het daarmee gepaard gaande droogvallen van de benedenloop van de Kingbeek evenals het ontstaan van lekken door beverholen.

Tevens baart de opstelling van Natuurmonumenten, de toekomstige eigenaar van het gebied Koeweide, ons grote zorgen wat betreft het voortbestaan van de benedenloop van de Kingbeek door het weigeren van plagen van onderhoud.

Namens de werkgroep,
Bertie Jaspers. Juni 2024

Wat de Maas rond Spaubeek achterliet

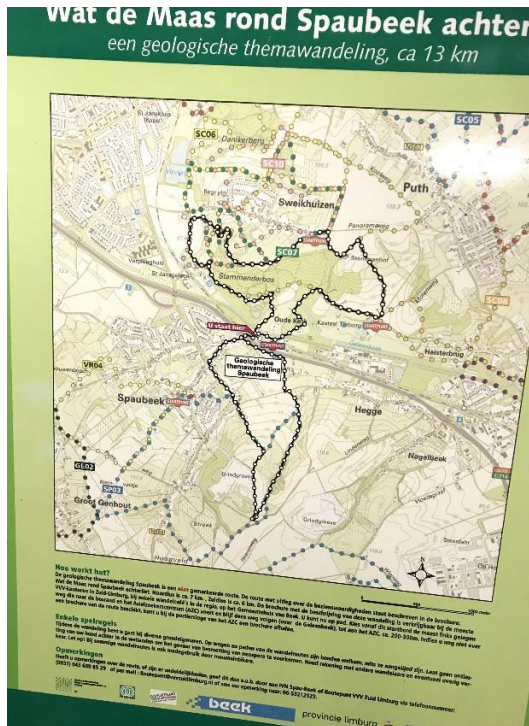
Op zondag 10 maart 2024 ging een groep van IVN Born - Land van Swentibold wandelen onder leiding van Lei Nelissen, de coördinator van de Werkgroep Geologie van IVN-Spaubeek.

Er waren 14 deelnemers, waaronder 4 leden van IVN-Born. Deze wandeling was georganiseerd door Marry Duwel van IVN-Born. Helaas was zij zelf evenals Arno Duwel verhinderd. Want ze was met/van de fiets gevallen en liep een gebroken heup op. Lei begon de wandeling met de uitleg bij het verweerde bord van de wandeling: "Wat de Maas rond Spaubeek achterliet". Deze wandeling is op internet te vinden via: www.vvvbeek.nl.

Daarna liepen we via de St. Annakapel of Oude Kerk naar de geologische keientuin en vervolgens langs een paadje en over een brug over de Geleenbeek richting Terborgh. Alles met uitleg door Lei. De gids liep voorop en als hulpguids

met gele jas liep ik achteraan. Was wel nodig met langsrazend verkeer. Vervolgens via het gebouw van het AZC langs de paddenpoelen en de vogeluitkijkplek van Natuurmonumenten langs de weer meanderende Geleenbeek terug naar de auto's. Geleen komt trouwens van Glana, dat helder betekent.

We reden van station Spaubeek naar de Heggerweg en liepen van daaruit richting Diependaal, een geologisch interessante autochtone conglomeraat, hetgeen betekent: ter plekke ontstaan door kiten van grind en kalk en löss. De holle weg was compleet weggesleten door het water langs de helling. Het leek wel de grand canyon...in het klein dan. We liepen naar de groeve Spaubeek, maar niet langs het zigzagpad naar beneden, want dat vond Lei te

riskant. Dus van beneden alles bekeken en richting de verste helling gelopen. Hier waren alle aardlagen uit alle tijdperken te vinden en te zien. Lei toverde ook nog stenen uit zijn tas en gaf er een deskundige uitleg bij. Denk aan vulkanische stenen en leistenen en klapperstenen.

Een flinke wandeling, want om 16.30 uur gingen we vanuit het laagste punt van de groeve terug naar de auto.

Martien van Wezel, IVN-Spau-Beek, secretaris werkgroep Geologie

Een stekelvarkentje dat geen stekelvarkentje is

Als rechtgeaard Limburgs maedje was/ben ik nog altijd in de ban van het stekelvarkentje, waarmee ik, zoals jullie al begrijpen, het egeltje bedoel. Deze naamfout begint inmiddels uit onze samenleving te verdwijnen. Een fout waarvan je heel goed weet dat de naam niet klopt maar het is zo'n oude

gewoonte. Het stekelvarkentje, horende tot de knaagdieren, zal ik in mijn tuin niet tegenkomen. Het egeltje, zoogdier en insecteneter, is een welkome gast. In een achterafhoekje van de tuin, onder een stapeltje gebroken dakpannen en een hoop bladeren, voelt het zich heerlijk thuis. De egel

heeft geen eigen territorium maar verkiest een eenzaam leven. Zie je er meer, dan is het meestal een moeder met haar kroost.

Overdag hoor je egels niet te zien, 's nacht scharrelen zij rond. Torren, mestkevers, wormen, pissebedden en slakken vormen een feestmaaltje. Een mol, een jong vogeltje of een muisje valt ook niet te versmaden. Heeft de slak een stevig huisje dan neemt de egel meestal niet de moeite en zoek wel iets anders. Het egeltje is voor de tuin een weldaad. U kunt het door wat water buiten te zetten een dienst bewijzen en U zult zien dat het al snel een trouwe gast wordt.

Dat het in vroeger tijden de naam "stekelvarken" kreeg is niet raar. Stekels heeft het! Zo'n 7000 tot 8000. Ik heb ze niet zelf geteld, ik weet dat er tussen

die stekels heel wat luizen zitten en dat is weer niet zo leuk. Als u een egeltje in uw tuin hebt, zult u zeker gezien hebben dat het behoorlijk snel kan zijn. Hoewel de buik dicht bij de grond is heeft het toch lange poten, wel zo'n 9 cm., het loopt echter met gebogen poten. Loert er gevaar dan rolt het zich op tot een bal doormiddel van een koepelvormige spier die van kop tot staart loopt en van die bal blijf je zeker af. Je ziet niet zo maar 1 2 3 wie het mannetje is, daarvoor moet je vlak onder zijn navel kijken. Het paren, wees gerust, is geen pijnlijke bezigheid. De dame legt daarbij haar stekels even plat. De egel krijgt meestal 1 worp, in juli of augustus, die bestaat uit 3 tot 6 stuks. Een pasgeboren egeltje weegt tussen de 10 en de 15 gram en het is naakt. De stekels komen pas in de tweede week. De sterfte onder de jonge egeltjes is hoog, zo'n 55%. Dit hoge getal komt, naar men onderzocht heeft, vermoedelijk door de bestrijding van de eikenprocessie rups. De naam van een babyegeltje hoor je vrij zelden, men noemt het een Dikkeprikl. Als egels 6 weken oud zijn verlaat de moeder het nest en dan moeten de jongen al voor zichzelf zorgen.

Als de temperatuur onder de 10 graden zakt gaat de egel zich voorbereiden op de winter. Zorgen voor een dikke vetlaag. Een volwassen egel weegt tussen de 500 en 800 gram maar zorgt voor de winterslaap voor een verdubbeling van dat gewicht. Ook zorgt hij op tijd voor een lekker warm nest. Stoor de egel niet tijdens de winterslaap want als hij een nieuw nest moet maken zal hij de winter waarschijnlijk niet overleven.

Zoals u wellicht weet is er in Born ook een egelopvang met de niet zo logische naam "Egelopvang Stein" Sittarderweg 4. De hoofdvesting is in Stein, Steinerbos 2a . Het verkeer is een grote vijand van de egel. Vindt u een jonge, gewonde of zieke egel dan kan deze naar de egelopvang gebracht worden. U kunt hem ook laten ophalen door de dierenambulance. Telefoon egelopvang Born tussen 9.00 en 21.00 uur is 06-30881163 en van dierenambulance Limburg 0478-220800. De egelopvang werkt onder de koepel van Stichting Dierenlot www.dier.nu.

Hoe kunt u de egelopvang helpen? Natuurlijk door vrijwilliger te worden of door de egelopvang te kiezen voor bepaalde beroepsopleidingen. Steunen kun je ook door een egel te adopteren, een eenmalige donatie of door lid te worden van de club van 100, een collectebus te plaatsen bij jouw bedrijf of vereniging, door oude kleding te brengen en door je tuin beschikbaar te stellen.

Is er iets voor u bij?

Mieke

Beste Maas cleanuppers

Namens Natuurmonumenten maar zeker ook namens de Natuur willen we jullie bedanken voor jullie inzet voor het opruimen van zwerfvuil langs onze dierbare Moeder Maas!

Jong en oud heeft zich “good meug gemaakt” aan de oevers van de Maas en zakken vol plastic, piepschuim, bewerkt hout, rubber etc. verzameld. Als terreinbeheerder in Rivierpark Maasvallei zijn we supertrots op iedereen die zijn of haar steentje bijdraagt. Steeds vaker gaan (groepjes) opruimers uit eigen beweging aan de slag in onze gebieden en daarbuiten. Van betrokken buurtgenoten en lokale clubs die regelmatig een eigen actie organiseren tot bezoekers die tijdens hun wandeling een paar stuks plastic meenemen. Daar zijn we ontzettend blij mee. Nogmaals dank voor jullie goede organisatie,

enthousiasme en inzet en de verzorging van de inwendige mens. Met gezamenlijke inspanning van handenwerk en rijdend materieel hebben we de klus geklaard! Helaas was de afronding dit jaar heel abrupt door de stortbuien... waardoor we jullie en de deelnemers niet persoonlijk hebben kunnen bedanken.

We hopen jullie volgend jaar weer te zien!

Nogmaals dank namens Moeder Maas

Derek, Bart, Frenk en Kay
Beheerteam Kempen Midden
Limburg Natuurmonumenten

Vogelwacht Limburg **ivn** natuur educatie Born - Land van Swentibold

Vogelwacht Limburg en IVN Born-Land van Swentibold organiseren samen de
Basiscursus 2024-2025

“Basiscursus herkennen van vogels”

Plaats: De Gaard

Jean Barbou van Roosterenstraat, Kasteelpark 36, 6121 XK Born

Lesavonden van 19.30 uur tot 21.30 uur.

Duur van de excursies ca. 3 uur.

Cursusleiders: Chrit Gijsen en Meinse van der Velde.

Alle lesavonden zijn op woensdagavond en de excursies in het veld zijn op zondagochtend.

	Lesavond	Excursie	Tijdstip excursie	Gebied/verzamelplek/Parkeren
	Woensdag(en)	Zondag(en)		
1	16 okt.	20 okt. 2024	08.00 uur	Kasteelpark Elsloo, Maasberg 1 6181 GV Elsloo
2	27 nov.	8 dec. 2024	08.30 uur	Elba, Hoek Oude Veerstraat/Dijk, Grevembicht
3	15 jan.	19 jan. 2025	08.30 uur	Kollenberg, Hoek Lahrstraat/Vrangendael, Sittard
4	12 feb.	16 feb. 2025	08.30 uur	Munningsbos, Natuurbegraafplaats Roskam 7, St. Odiliënberg
5	19 mrt.	23 mrt. 2025	07.30 uur	Teveener Heide, Hohenbusch 38, 52538 Gangelt Duitsland
6	16 apr	20 april 2025	07.30 uur	De Wisse Negenoordlaan 2, Dilsen-Stockum België
7	14 mei	11 mei 2025	07.30 uur	Groote Peel, Bezoekerscentrum Moosdijk 15 6035 RB Ospel

De kosten van deze cursus voor volwassenen bedragen € 40,00 en leden van de Vogelwacht Limburg betalen € 30,00.

Door het betalen van het juiste bedrag bent u aangemeld voor deelname.

De gegevens zijn: **NL96 INGB 0001 2310 65** t.n.v. Vogelwacht Limburg o.v.v. **“Cursus IVN Born”**

Voor gebruik van de Gaard incl. koffie of thee en een koekje! rekent het IVN eenmalig € 10,- te voldoen vóór de aanvang van de eerste cursusavond.

Na het betalen van het cursusgeld graag ook nog een e-mailberichtje sturen dat je je hebt ingeschreven naar onze cursuscoördinator: info@raymondooostwegel.nl

- Cursusleider 1: Chrit Gijsen, 06- 52481052, cjm.gijsen@home.nl
- Cursusleider 2: Meinse van der Velde 06-13300436, meinse.vd.velde@kpnmail.nl

Raadpleeg ook de websites:

<https://www.ivn.nl/afdeling/born-land-van-swentibold> en

<http://www.vogelwacht-limburg.nl/>

Ps. U ontvangt uw overboeking uiteraard retour als de cursus onverhoopt te weinig deelnemers trekt. Wijzigingen in het programma worden tijdig gemeld.

Samenvatting conceptnotulen Algemene Ledenvergadering, 20 maart 2024 in het Podiumkerkje van Grevenbicht.

Aanwezig 51 leden.

- Tijdens de **opening** bedankte onze voorzitter, Arno Duwel, de aanwezigen voor hun geweldige opkomst. Veel aanmeldingen dus! Hij lichtte de afwezigheid van bestuurslid Jean Engels toe : door ziekte op de IC gekomen, maar onlangs weer naar huis en herstellende. Ook Marry Duwel moest naar het ziekenhuis (gebroken heup), maar is nu aan het revalideren.
- Eén punt is aan de agenda toegevoegd (contact vertrouwenspersoon).
- Er waren geen opmerkingen betreffende de **notulen** van de algemene ledenvergadering van 23 maart vorig jaar. Net als de agenda van deze ALV lagen die notulen klaar voor iedereen.

In het voorgelezen **jaaroverzicht** van de secretaris werd vnl. ons IVN programma van 2023 nagelopen. Opvallend daarbij was het geslaagde uitstapje naar de Anstelvallei als een “dank je wel” voor onze actieve vrijwilligers.

- Onze penningmeester,

Meinse van de Velde, deed verslag over de **financiën van 2023**. Het “begrote” verlies is er niet gekomen doordat de uitgaven meevielen en we ook een aantal verrassende inkomsten kregen (bijv. Rabo clubactie was uitzonderlijk hoog). Het resultaat over 2023 was zelfs licht positief! De balans op onze rekeningen is nog steeds zeer goed en we hebben dan ook een ruime reserve voor mogelijk onverwachte uitgaven.

- De **begroting voor 2024** is terughoudend opgesteld en het resultaat is daar net negatief (-376 euro). Een grote plus t.o.v. het vorige jaar was hier het nieuwe energiecontract. Ook dit keer dus slechts een eerste inschatting. Als commentaar kwam de opmerking dat ons spaargeld wellicht meer rente kan opleveren als we dat bij een “internet spaarrekening” parkeren. Het bestuur zal daar naar kijken.
- De **kascontrolecommissie** bestaande uit Tilla Hochstenbach en Wil Hoonings heeft de financiën bij Meinse thuis bekeken. Opmerkingen: goed gedocumenteerd en begrijpbaar, het is overdraagbaar, er is een back-up en er zijn “derden” die betrokken worden bij de financiën (maandelijks gaat een kopie van het bankafschrift naar de voorzitter en de secretaris). Decharge dus voor de penningmeester.
- Als extra agendapunt werd akkoord gevraagd en verkregen voor een kleine

aanvulling HHR/Huishoudelijk Reglement. M.b.t. “instelling vertrouwenspersoon” door Het landelijke IVN kent voor zijn leden omgangsregels en een gedragscode. Vorig jaar zijn die “omgangsregels en gedragscode” aan de ALV voorgelegd en ze werden in ons HHR opgenomen met Cas van Heugten als vertrouwenspersoon. Door de landelijke raad is vorig jaar besloten om voor de regio Zuid van het IVN (Limburg, Brabant en Zeeland) een professionele vertrouwenspersoon te aan te trekken. Daarmee wordt de rol van onze vertrouwenspersoon gewijzigd in vertrouwens-contactpersoon. Hij bemiddelt tussen de betrokkenen en de vertrouwenspersoon en koppelt de resultaten terug aan het bestuur en de vertrouwenscontactpersoon.

- DE ALV had geen vragen n.a.v. de uitgebreide **jaarverslagen van de werkgroep-coördinatoren**, zoals die te vinden waren in het recente Bron6-lentenummer. Cas gaf aan dat de knotgroep in 1975 is begonnen en we dus volgende jaar een jubileum mogen vieren.
- Hoewel onze ARBO-coördinator, Fenneke Linker, vanavond verhinderd is, heeft ze wel laten weten dat bij haar het afgelopen jaar geen **ARBO meldingen** zijn binnengekomen. Ze vraagt nogmaals om ook gevaarlijke situaties tijdens het verenigingswerk en bijna ongevallen te melden. Vooral om te leren wat we kunnen doen om ongevallen te voorkomen!
- De mening van de ALV is gepeild m.b.t. de uitgave en het **format van ons “fysieke” boekje Bron6**. Ook al enige tijd digitaal te vinden op onze website. Zoals verwacht is de meerderheid tevreden met het “fysieke” boekje. Ook voor onze “steunleden” (we hebben immers ca. 250 leden in totaal) is dit vaak de enige manier om iets over de vereniging te lezen. Als leden geen behoefte hebben aan het boekje, dan vragen we om dat aan te geven, we sturen het dan digitaal. Dat drukt natuurlijk de druk- en distributiekosten. Een verandering in het format (bijv. papiersoort, van kleur naar zwart/wit) kan ook kostenbesparend zijn. Een grote meerderheid van de ALV gaf aan tevreden te zijn met een z/w boekje, mocht die kostenbesparing nodig zijn. Digitaal is het boekje ook dan op de website in kleur te bewonderen. Het bestuur beraadt zich hierover maar gezien de financiële situatie zullen we dit jaar nog bij het bestaande format blijven.
- **Wijziging bestuur.** We hebben Wim Wackers bereid gevonden toe te treden als bestuurslid. De ALV gaat hiermee akkoord. Arno Duwel (voorzitter) heeft vorig jaar te kennen gegeven niet herkiesbaar te zijn als voorzitter. Ook na verwoede pogingen is het nog niet gelukt een opvolger te vinden. Met instemming van de ALV blijft Arno dit jaar vooralsnog als interim-voorzitter actief het bestuur van ons IVN steunen.
- Uit naam van het bestuur en enkele ondersteunende leden gaf Hennie (secretaris) aan dat er voor deze ALV-avond eigenlijk iets was gepland om Arno (en Marry) in het zonnetje te zetten. De afwezigheid van Marry als ook Jean Engels gooide hier roet in het eten. Hennie gaf aan dat een kleine “receptie/feestje” alsnog voor de zomermaanden zal worden georganiseerd.
- Datum en plaats zullen naar alle leden worden gecommuniceerd! Op voorhand werden Arno en Marry bedankt voor hun grote en langjarige inspanningen met

respectievelijk een bos bloemen en een bloemenbos.

We doen als bestuur nogmaals een dringend beroep op al onze leden om uit te kijken naar mensen die ons bestuur willen versterken!

- De **kascontrolecommissie** bestaat normaal gesproken uit 3 personen (maakt roulatie mogelijk). Naast Tilla en Wil is nu Hans van de Mast bereid gevonden (en benoemd) om in de commissie plaats te nemen.

- Arno Duwel meldde dat er dit jaar **6 jubilarissen** in onze vereniging zijn: 40 jaar lid zijn: mevr. Mevr. L. Kamp. Dhr. Mart Zelissen;

25 jaar lid zijn: mevr. Betsie Nelissen, mevr. Nel Schreuders, mevr. Ien de Loo en dhr. Math Fuchs . **Felicitaties en een applaus voor hen !**

- Geen vragen of opmerkingen gedurende de **Rondvraag**.

- De voorzitter sloot de vergadering, opende de pauze (met vlaai uit Sweikhuizen) en kondigde alvast de presentatie van Cas van Heugten aan (na de pauze).

“Een nostalgische terugblik op de activiteiten van de knotbomenwerkgroep”.

De voorzitter dankte Cas met een goedgekozen fles Duitse likeur van het merk Jägermeister en sloot daarna de ALV af.

Fietstocht: Thema: oorlog en 80 jaar bevrijding Sittard - Geleen – Born

In september wordt de 80 jarige bevrijding van de gemeente Sittard-Geleen-Born herdacht. De IVN afdelingen Munstergeleen-Sittard en Land van Swentibold Born hebben twee fietstochten gemaakt langs de oorlogsmonumenten in de gemeente.

Er zijn twee gratis boekjes met elk de routebeschrijving, ondersteund met op kaarten aangegeven fietsroute.

Tevens staan in de boekjes de foto's met beschrijving van de monumenten langs de route. Een vrije gave is welkom.

IVN Born-Land van Swentibold:
Vertrekpunt:

zondag 1 september tussen 9.00 en 11.00 uur
De Gaard, Jean Barbou van Roosterenstraat, Born

IVN Munstergeleen-Sittard:
Vertrekpunt:

zondag 15 september tussen 9.00 en 11.00 uur
Raadhuisplein, Munstergeleen

Info via onze coördinator Cas van Heugten

Mail: casvanheugten@gmail.com, M 06 51356231 of kijk op IVN-website.

Activiteitenprogramma

Zaterdag 10 augustus 14.00 uur

Geen Kroedwusj maar Maaswusj maken in de Elba:

Start: Oude Veerstraat Grevenbicht, nabij het veertje. Info: Marry Duwel 046 4853003

Zondag 1 september: start tussen 9.00-11.00 uur

Fietstocht: Thema: oorlog en 80 jaar bevrijding van het Land van Swentibold.

Vertrek: P-plaats De Gaard, Born. Info: Cas van Heugten 06 51 35 62 31

Zondag 15 september: 13.30-16.30 uur

Inloopdag Bron 6 met wandeling

Tijdens de open dag willen wij u kennis laten maken met de vele activiteiten van het IVN.

Onder het genot van een gratis kop koffie kunnen bezoekers praten met leden van de verschillende werkgroepen.

Info: Jan Biemans; 06 25 58 15 22

Parkeren: P-plaats Dierenbescherming Limburg

Langereweg 9, Born.

Donderdag 26 september: 19.30 uur

Lezing Paddenstoelen door Henk Henczyk

Locatie: Podiumkerkje, Heilig Kruisstraat 30 Grevenbicht. Info: Marry Duwel 046 4843003

Zondag 29 september 10 uur

Excursie Paddenstoelen in het Stammenderbos, o.l.v. Henk Henczyk

Parkeren: bij IVN-home Spaubeek, Moorheide 1, 6174 RZ, Schweikhuizen.

Info: Marry Duwel 046 485 3003

Woensdag 2 oktober: start tussen 14.00-14.30 uur

Bodemdiertjes zoeken met kinderen.

Info: Marry Duwel 046 4853003

Vertrek: P-plaats Dierenbescherming Limburg, Langereweg 9, Born.

Vrijdag 25 oktober: 20.00 uur

Jaaroverleg werkgroep Behoud Knotbomen, ook geïnteresseerden zijn van harte welkom.

Locatie: Bron 6. Info: Cas van Heugten 06 5135 6231

Donderdag 31 oktober: 9.30 uur

Estafettewandeling Geleenbeek van bron tot monding.

Vertrek: Ophovener Molen, Molenweg, Sittard. Info: Jean Engels: 06 31 69 72 26.

Zaterdag 2 november: 9.30 uur

Landelijke natuurwerkdag. Jong en oud aan de slag in de natuur.

Locatie: Voor verdere informatie zie onze IVN- website. Info: Cas van Heugten 06 5135 6231

Donderdag 7 november: 19.30 uur

Lezing: Vogels door Boena van Noorden

Info: Meinse van der Velde 06 13 30 04 36. Locatie: Podiumkerkje, Heilig Kruisstraat 30 Grevenbicht

Donderdag 21 november 19.30 uur

Lezing: Flora en fauna van Geleenbeek, Vlootbeek en Vloedgraaf door Barend van Maanen

Info Jan Biemans 06 25 58 15 22

Locatie: Podiumkerkje, Heilig Kruisstraat 30 Grevenbicht

Redactie: Mieke Dullens, Jan Biemans, Jan Cox,
Arno Duwel, Martien Heurkens

IVN secretariaat: Hennie Rozie
Mispelboom 28
Tel: 046 – 4511993
E-mail: ivnborn.secretaris@gmail.com
Website: www.ivn.nl/afdeling/born-land-van-swentibold

Facebook: <https://www.facebook.com/ivnlvs.born/>

Ter informatie, de diverse lidmaatschappen en de bijbehorende contributies voor 2024.

Soort	Contributie*)	Wat houdt dit in	Je krijgt
IVN-lid	€ 25,00	Lid IVN landelijk en IVN-Born	4 x Bron6 4 x Mens & Natuur
Huisgenoot-lid (alleen samen met een IVN-lid)	€ 12,50	Lid IVN landelijk en IVN-Born	
Donateur	€ 12,50	Donateur IVN-Born	4 x Bron6

*) Een hogere bijdrage wordt natuurlijk zeer op prijs gesteld.

Natuurgids: een IVN-lid en een donateur kunnen aan hun lidmaatschap een abonnement op de Natuurgids toevoegen tegen gereduceerd tarief (€ 20,-/jr.*). U ontvangt dit mooie tijdschrift dan 8 x per jaar.

***Dit geldt alleen bij een collectief abonnement via lokale IVN.**

Vanaf 01-01-2024 zijn de abonnementskosten voor “de Natuurgids” voor de Nederlandse abonnees € 22,00 en voor de buitenlandse abonnees € 45,00.

Berg aan de maas 13-6-2024

Foto: Marleen Bokken

Ook de gemeente Sittard-Geleen-Born steunt het IVN

WerVin
slijterij - wijnhandel - proeverijen - tapverhuur

proost!

Haverterstraat 30
6118 CD Nieuwstadt
046-4514486

Kasteelpark Born

Kasteelpark 38 | 6121 XK Born | Tel: 046-4851950

www.kasteelparkborn.nl

Brandstraat 23, 6131 CS Sittard

P^{Snel} **Drukkerij** **asklaar**

Voor Verantwoord
Drukwerk

Koffiehuis “het ijzerenbos”

Ook Uw Adres voor:

- * Feesten / Partijen
- * Teambuilding
- * Koffietafels
- * Vergaderingen

Heerenstraat 3a Susteren Tel: 046-4395545

www.koffiehuishetijzerenbos.nl